

ÖZET: Yargılama sürecine dahil olunması hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-854999
Konu : (GÖRÜŞ) Yargıtay İlamı Hk.

26.04.2021

... VALİLİĞİNE
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

İlgi : 14.04.2021 tarihli ve 799775 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile; Yargıtay ... Dairesinin ... tarihli ve ... Karar sayılı ilamında, suç tarihinde (...) ... Belediye Başkanı olan sanık ve Belediye Teknisyeni hakkında görevi kötüye kullanma suçundan kamu davası açıldığı, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 234/1-b maddesi gereğince kovuşturma evresinde sahip olduğu davaya katılma ve öteki hakların kullanılabilmesi için suçun zarar göreni olan Bakanlığımız ve ... Belediye Başkanlığının dava ve duruşmalardan haberdar edilmesi gerektiği bildirilerek karar örneklerinin İl Müdürlüğünüze gönderildiğinden bahisle Yargıtay İlamıyla ilgili olarak varsa yapılacak işlemler hakkında bilgi verilmesi talep edilmektedir.

5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun “Faillik” başlıklı 37 nci maddesinde;

“(1) Suçun kanuni tanımında yer alan fiili birlikte gerçekleştiren kişilerden her biri, fail olarak sorumlu olur.

(2) Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi de fail olarak sorumlu tutulur. Kusur yeteneği olmayanları suçun işlenmesinde araç olarak kullanan kişinin cezası, üçte birden yarısına kadar artırılır.” hükmü,

Mezkûr Kanunun “Cezanın belirlenmesi” başlıklı 61 inci maddesinde;

“(1) Hakim, somut olayda;

- Suçun işleniş biçimini,
- Suçun işlenmesinde kullanılan araçları,
- Suçun işlendiği zaman ve yeri,
- Suçun konusunun önem ve değerini,
- Meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığını,
- Failin kast veya taksire dayalı kusurunun ağırlığını,
- Failin güttüğü amaç ve saiki,

Göz önünde bulundurarak, işlenen suçun kanuni tanımında öngörülen cezanın alt ve üst sınırı arasında temel cezayı belirler.

...” hükmü,

Aynı Kanunun “Görevi kötüye kullanma” başlıklı 257 nci maddesinde;

“(1) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerini yapmakta ihmal veya gecikme göstererek, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına

neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan kamu görevlisi, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

...” hükmü,

5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununun “Mağdur ile şikâyetçinin hakları” başlıklı 234 üncü maddesinde;

(1) Mağdur ile şikâyetçinin hakları şunlardır:

...

b) Kovuşturma evresinde;

1. Duruşmadan haberdar edilme,

2. Kamu davasına katılma,

3. Tutanak ve belgelerden (...) örnek isteme,

4. Tanıkların davetini isteme,

5. (Değişik: 24/7/2008-5793/40 md.) Vekili bulunmaması halinde, cinsel saldırı suçu ile alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteme,

6. Davaya katılmış olma koşuluyla davayı sonuçlandıran kararlara karşı kanun yollarına başvurma.

...” hükmü,

Mezkûr Kanunun “Kamu Davasına Katılma” başlıklı 237 nci maddesinde;

“ (1) Mağdur, suçtan zarar gören gerçek ve tüzel kişiler ile malen sorumlu olanlar, ilk derece mahkemesindeki kovuşturma evresinin her aşamasında hüküm verilmeye kadar şikâyetçi olduklarını bildirerek kamu davasına katılabilirler.

(2) Kanun yolu muhakemesinde davaya katılma isteğinde bulunulamaz. Ancak, ilk derece mahkemesinde ileri sürülüp reddolunan veya karara bağlanmayan katılma istekleri, kanun yolu başvurusunda açıkça belirtilmişse incelenip karara bağlanır.” hükmü,

... Mahkemesinin ... tarihli ve ... Esas, ... Karar sayılı Kararında;

“... .. İlçesi Belediye Başkanı olan sanık ... ve Belediye Fen işleri teknisyeni olan sanık ...'in sanık ...'nin annesi olan ...'nin imara aykırı ve ruhsatsız olarak ahır, samanlık yaptığı ve ancak sanıkların bu durumu bildikleri halde ... ilçesi ... Mahallesi ... mevkiinde 151 ada, 41 nolu parsel üzerindeki ahır, samanlık ve ekleri için gerekli yasal işlemleri yapmadıkları, kaçak inşaatın durdurulması gerekirken hiçbir işlem yapılamadığı için bitirildiği ve yapının kullanıma geçtiği, katılanın sanıkları şikayet ettiği ve sanıklar hakkında idari soruşturma başlatıldıktan sonra sanıkların bina için işlem yaptıkları anlaşılmıştır.

... her iki sanığın da yasal mevzuata uygun olarak yapmaları gereken sorumluluklarını yerine getirmemek suretiyle kaçak olarak ve projeye uygun olmayan inşaat yapımına göz yumdukları ve inşaatın yapımında komşu payı bırakılmadan yapılarak komşu parsel sahibi olan katılanın mağduriyetine neden oldukları, ayrıca sanık olan başkanın belediyenin araç ve çalışanlarını burada çalıştırarak belediyenin imkanları ile şahsi işini yaptırdığı tanık beyanları ile de anlaşılma ...” denilmek suretiyle hüküm kurulmuştur.

İlgili mevzuat hükümleri ve yargı kararları incelendiğinde; dava konusu suçtan zarar görüldüğünün İl Müdürlüğünüzce tespiti halinde davaya katılma isteğinde bulunulabileceği ve yargılama sürecinin takip edilebileceği değerlendirilmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür